

ΧΡΗΣΤΟΥ Α. ΣΑΡΤΖΕΤΑΚΗ ΙΣΤΟΣΕΛΙΣ

Μέρος Δ': ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΣ

Τρίτη 18η Οκτωβρίου 2016

ιδ') Παρουσίασις τοῦ βιβλίου μου " *ΕΠΙΤΕΛΩΝ ΤΟ ΚΑΘΗΚΟΝ ΜΟΥ. Η δικαστική ἀνάκρισις τῆς δολοφονίας τοῦ βουλευτοῦ τῆς ἀριστερᾶς Γρηγορίου Λαμπράκη. Ὁ πολιτικός καὶ κοινωνικός περίγυρος καὶ τὰ ἐπακόλουθα* ".

ΚΕΙΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ

www.sartzetakis.gr

© Χρῆστος Α. Σαρτζετάκης, Αγίας Σοφίας 6, 152 39 Ν. Πεντέλη

ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ ΤΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ ΤΗΣ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΟΣ
ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΩΣ ΚΑΙ ΜΟΝΟΝ ΔΙΑ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΝ - ΑΤΟΜΙΚΗΝ ΧΡΗΣΙΝ, ΚΑΘΕ ΑΛΛΗ ΜΟΝΟΝ
ΜΕΤΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΝ ΓΡΑΠΤΗΝ ΑΔΕΙΑΝ ΤΟΥ
ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΣ

ΧΡΗΣΤΟΥ Α. ΣΑΡΤΖΕΤΑΚΗ

Δ'. ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΣ

ιδ') Τρίτη 18η Ὀκτωβρίου 2016

Παρουσίασις τοῦ βιβλίου μου *“ ΕΠΙΤΕΛΩΝ ΤΟ ΚΑΘΗΚΟΝ ΜΟΥ. Η ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΑΝΑΚΡΙΣΙΣ ΤΗΣ ΔΟΛΟΦΟΝΙΑΣ ΤΟΥ ΒΟΥΛΕΥΤΟΥ ΤΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡᾶς ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΛΑΜΠΡᾶΚΗ. Ο ΠΟΛΙΤΙΚὸς καὶ κοινωνικὸς περίγυρος καὶ τὰ ἐπακόλουθα ”*.

Α'

{ Προσέλευσίς μας }

Περὶ τὴν 19.30' ὥραν ἔγενεν ἡ παρουσίασις τοῦ βιβλίου μου *“ ΕΠΙΤΕΛΩΝ ΤΟ ΚΑΘΗΚΟΝ ΜΟΥ. Η ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΑΝΑΚΡΙΣΙΣ ΤΗΣ ΔΟΛΟΦΟΝΙΑΣ ΤΟΥ ΒΟΥΛΕΥΤΟΥ ΤΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡᾶς ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΛΑΜΠΡᾶΚΗ. Ο ΠΟΛΙΤΙΚὸς καὶ κοινωνικὸς περίγυρος καὶ τὰ ἐπακόλουθα ”*, εἰς ἀμφιθέατρον τῆς **Γενναδείου Βιβλιοθήκης** (Ἀναπήρων Πολέμου 9, Κολωνάκι Ἀθηνῶν), κατ' ἐπιλογὴν τῆς αἰθούσης, καὶ ὅλης τῆς ἐπιμελείας τῆς παρουσιάσεως μερίμνη τῆς ἐκδοτρίας **Ἀλεξάνδρας Βοβολίνη** (Ἐκδόσεις ΚΕΡΚΥΡΑ). Κατὰ τὴν παρου-σίασιν αὐτὴν προσήλθομεν οἰκογενειακῶς.

Β'

{ Η πρόσκλησις }

Εἰς τοὺς προσκαλουμένους ὑπὸ τῆς ἐκδοτρίας, ἀλλὰ καὶ ἐμοῦ, ὅπως παραστοῦν, ἀπεστέλλετο ἡ ἀκόλουθος πρόσκλησις :

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Οι εκδόσεις KERKYRA - economia PUBLISHING & η ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ σας προσκαλούν στην παρουσίαση του δίτομου έργου

«ΕΠΙΤΕΛΩΝ ΤΟ ΚΑΘΗΚΟΝ ΜΟΥ»
του **Χρήστου Α. Σαρτζετάκη**
τέως Προέδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας, που θα πραγματοποιηθεί με την παρουσία του στην Γεννάδειο Βιβλιοθήκη (αμφιθέατρο Cotsen Hall, Αναπήρων Πολέμου 9, Αθήνα) **την Τρίτη 18 Οκτωβρίου 2016, στις 19:00**

ΕΠΙΤΕΛΩΝ ΤΟ ΚΑΘΗΚΟΝ ΜΟΥ

ΒΙΒΛΙΟΝΟΜΙΑ 1963-1964
Η Επιστολική συλλογή της διαδρομής του βιβλίου και της πολιτικής ΕΠΙΘΟΡΟΥ ΔΑΜΗΡΑΚΗ. Ο πολιτικός και κοινωνικός πατριάρχης και το Γεννάδειο.

Ομιλητές

- Θεόδωρος Πάγκαλος, πρώην αντιπρόεδρος της Κυβερνήσεως, πρώην υπουργός Εξωτερικών
- Νίκος Δένδιας, κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος Ν.Δ., βουλευτής Β' Αθηνών
- Σπύρος Φλογαίτης, καθηγητής Δημοσίου Δικαίου, Νομική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών
- Ηλίας Νικολακόπουλος, αντιπρόεδρος του Ελληνικού Ιδρύματος Πολιτισμού
- Βασίλης Βασιλικός, συγγραφέας

Συντονιστής

- Αντώνης Δ. Παπαγιαννίδης, δημοσιογράφος, γενικός διευθυντής του ομίλου economia

Συζήτηση με το κοινό
Θα ακολουθήσει κέρασμα

Ἐπὶ πλέον εἰς ἐπιφανεστέρους ἐκ τῶν ὑπ' ἐμοῦ προσκληθέντων (Πρόεδρον Δημοκρατίας, Πρωθυπουργὸν. Πρόεδρον Βουλῆς, Ἀντιπρο-έδρους κλπ συναπέστευλα καὶ ἰδιαίτεραν ἐπιστολήν.

Γ'

{ Προσελθόντες - Ὅμιληταὶ }

Κατὰ κοινήν παραδοχὴν ἢ παρουσιάσις τοῦ βιβλίου ἐσημείωσεν ἰδιαίτεραν ἐπιτυχίαν. Παρέστησαν κατ' αὐτὴν ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος Ἱερώνυμος μὲ τὸν πρωτοσύγγελόν του Συμεών, ἢ σύζυγος τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας Σίσσυ Πανλοπούλου, Ὑπουργοὶ καὶ ἄλλα ἀξιόλογα στελέχη τοῦ πολιτικοῦ κόσμου, Δικαστικοὶ καὶ Εἰσαγγελικοὶ λειτουργοί, διάφοροι ἀξιωματοῦχοι, νῦν καὶ τέως, καὶ ἄλλοι. Κατ' ἐκτίμησιν τῆς ἐκδοτρίας Ἀλεξάνδρας Βοβολίνη οἱ παριστάμενοι ἀνήλθον μετὰ τῶν ἐκτὸς αἰθούσης ὀρθίων περίπου εἰς 450 ἄτομα, διακομματικῆς τοποθετήσεως, ὡς καὶ ἄλλοι ἀπελθόντες ἐλλείψει χώρου.

Οἱ ὁμιληταὶ κατὰ σειρὰν **Θεόδωρος Πάγκαλος** (τέως Ἀντιπρόεδρος Κυβερνήσεων Πα.Σο.Κ. καὶ Ὑπουργὸς Ἐξωτερικῶν), **Νικόλαος Δένδιας** (κοινοβουλευτικὸς ἐκπρόσωπος "Νέας Δημοκρατίας" καὶ βουλευτὴς

Β' Αθηνών), **Σπύρος Φλογαΐτης** (Καθηγητής Διοικητικού Δικαίου Πανεπιστημίου Αθηνών), **Ηλίας Νικολακόπουλος** (Αντιπρόεδρος του Ελληνικού Ιδρύματος Πολιτισμού) και **Βασίλειος Βασιλικός** (συγγραφέας), ως και ο συντονιστής των όμιλιών δημοσιογράφος **Αντώνιος Παπαγιαννίδης** υπήρξαν αρκούντως ἐγκωμιαστικοί διὰ τὸ βιβλίον καὶ ἐμὲ τὸν συγγραφέα του.-

Τὸ ἀκολούθως ἐκδοθὲν ὑπὸ τῆς ἐκδοτρίας **Δελτίον τύπου** διέλαβε μεταξὺ ἄλλων τὰ ἀκόλουθα :

Οι πολυπρισματικές τοποθετήσεις που ακούστηκαν στην αίθουσα δείχνουν την επικαιρότητα μιας συζήτησης που πάει πίσω 55 χρόνια.

Ο **Θόδωρος Πάγκαλος**, - πρώην Υπουργός Εξωτερικών και Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης επί ΠΑΣΟΚ, αλλά και άμεση μνήμη της εποχής των "Λαμπράκηδων" - θύμισε ότι ο ίδιος βρίσκεται στην ρίζα του συνθήματος "ΖΕΙ" με το οποίο οργανώνονταν οι μεγάλες διαδηλώσεις μετά την δολοφονία *Λαμπράκη* και που οδήγησε στην τιτλοφόρηση του "Ζ" του *Βασίλη Βασιλικού*. Περιέγραψε όμως και πώς λίγα χρόνια αργότερα, επί Χούντας, βλέποντας σε κινηματογράφο στο Παρίσι το "Ζ", είδε με την τελική σκηνή της παραπομπής των υπεύθυνων μετά την ανακριτική δουλειά και (κυρίως) την αντίσταση στις πιέσεις για συγκάλυψη, **το κοινό της αίθουσας να σηκώνεται και να χειροκροτεί με δάκρυα - έκφραση συμπαράστασης σε εκείνο που εξέφρασε η Ελλάδα δια του Σαρτζετάκη.**

Ο **Νίκος Δένδιας**, δικηγόρος και κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος τῆς Ν.Δ. μετέφερε και την πρόσθετη εμπειρία του προσφάτως υπουργού Δημοσίας Τάξεως όταν χρειάστηκε η σημερινή Ελλάδα να εναντιωθεί στο φαινόμενο της *Χρυσής Αυγής*, με την εμφάνιση ανάλογων συμπτωμάτων βίας και παρακράτους. Για να επισημάνει πώς οι τότε εικόνες και μνήμες δεν επιτρέπεται επ' ουδενί να επιτραπεί να ξαναλειτουργήσουν.

Ο καθηγητής **Σπύρος Φλογαΐτης**, που σημείωσε ότι είχε ως φοιτήτρια την κόρη του *Χρήστου Σαρτζετάκη Πετρούλα*, μίλησε για την επιστημονική απόληξη της σκέψης τού και Προέδρου της Δημοκρατίας, από την διακονία του αστικού και ποινικού δικαίου με την ιδιότητα του δικαστή στην μελέτη και ανάλυση του δημοσίου δικαίου και των πολιτειακών φαινομένων.

Ο **Ηλίας Νικολακόπουλος**, αντιπρόεδρος του Ελληνικού Ιδρύματος Πολιτισμού προσερχόμενος απο τον χώρο της πολιτικής επιστήμης, έδωσε μια πλήρη περιγραφή του σκηνικού που είχε δημιουργηθεί στην μεταπολεμική Ελλάδα - έδωσε δηλαδή το στίγμα της δημιουργίας και λειτουργίας των παρακρατικών οργανώσεων οι οποίες - ως υπερΚράτος -

οδήγησαν μέχρι και στην δολοφονία Λαμπράκη, αλλά και στο πλέγμα πιέσεων στο οποίο ο **Σαρτζετάκης** αντιστάθηκε.

Ο συγγραφέας του "Ζ" **Βασίλης Βασιλικός**, που βρέθηκε αντιμέτωπος με το ογκώδες υλικό της δικογραφίας της υπόθεσης *Λαμπράκη* και μετέπλασε μέσα από την λογοτεχνική γραφή την υπόθεση αλλά και **την στάση του ανακριτή σε θρύλο, ο οποίος εξέφρασε μιαν Ελλάδα που αντιστέκεται**, έδωσε την δική του κατάθεση των συνθηκών των ημερών. Προσθέτοντας τις εμπειρίες του απο το "ταξίδι" της υπόθεσης *Λαμπράκη* και της **στάσης του ανακριτή στο φαντασιακό και των Ελλήνων και του διεθνούς κοινού**.

Κλείνοντας την εκδήλωση, ο συγγραφέας του "*Επιτελών το καθήκον μου*" Χρήστος Σαρτζετάκης - δικαστής, ανακριτής της υπόθεσης *Λαμπράκη*, Πρόεδρος της Δημοκρατίας - μίλησε για τα επιτελούμενα εκ καθήκοντος και με την αίσθηση του χρέους σε αντιπαράθεση με τα τελούμενα εκ συμφέροντος, καταθέτοντας έτσι την δική του σφραγίδα και ερμηνεία του βιβλίου.-

Ένδεικτικῶς παρατίθεται εὐθὺς ἐν συνεχείᾳ μία τῶν ὁμιλιῶν αὐτῶν καὶ ἀκολουθεῖ ἡ ἰδική μου ἀπάντησις.

Δ΄

{ Ἡ ὁμιλία Βασίλη Βασιλικοῦ }

Ο "ΤΥΦΛΟΣ" ΔΙΚΑΣΤΗΣ ΚΑΙ Ο "ΜΟΥΓΓΟΣ"
ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΧΟΥΝΤΑΣ

Θὰ ἀρχίσω ἀπὸ τὸ τέλος τοῦ 2ου τόμου, ἀπὸ μιὰ παράγραφο τοῦ Ἐπίμετρου, ἀριθμὸς 8, μὲ τίτλο : " Πῶς ἀπεφάσισα νὰ σπουδάσω νομικὰ γιὰ νὰ γίνω δικαστής :

" Τότε εἶναι, στὰ πικρότατα ἐκεῖνα χρόνια τῆς κατοχῆς ποὺ ἀπεφάσισα νὰ σπουδάσω νομικά, γιὰ νὰ γίνω **Δικαστής**. Αἰσθανόμουν πάντα τὸν ἀπέραντο σεβασμό, ποὺ ἔτρεφεν ὁ πατέρας μου πρὸς τοὺς Δικαστικοὺς καὶ Εἰσαγγελικοὺς Λειτουργοὺς, κυρίως πρὸς τοὺς πρώτους. "Αὐτοὶ εἶναι οἱ σωστοὶ ἄνθρωποι, ποὺ ξέρουν νὰ ἐφαρμόζουν τοὺς Νόμους (ἐννοοῦσε μὲ τὸ ν κεφαλαῖο !) καὶ διασφαλίζουν ἔτσι τὴν κοινωνικὴν εἰρήνην. Καὶ εἶναι ἀνεξάρτητοι, ἀρκεῖ νὰ τὸ θέλουν, δὲν τοὺς κουνάει κανεὶς ! ", συνήθιζε νὰ λέει. Ανεξάρτητοι. Τὶ εὐλογημένη λέξις, ὅταν ἀρθρώνεται μέσα σὲ μιὰ οἰκογένεια, ποὺ τόσον ἐταλαιπωρήθη ἀπὸ τὰ ὑπηρεσιακὰ δεινοπαθήματα τοῦ πατέρα [...].

“ Έτσι όλες οι άλλες κρατικές υπηρεσίες ως πεδία επαγγελματικής σταδιοδρομίας κατ' αρχήν απεκλείοντο ! Έπί τέλους, μόνον εάν γινόμουν Δικαστής, θα ήμουν ανεξάρτητος. Θα εφήρμοζα πιστῶς τοὺς νόμους τῆς Πατρίδος μου, χωρίς νὰ φοβοῦμαι τίποτα, οὔτε μεταθέσεις, οὔτε ἀπολύσεις[...] Θα ήμουν εἰς κάθε ἐκδικαζομένην ὑπόθεσιν **νομοθέτης τοῦ ἀντικειμενικῶς ἀγαθοῦ**, ὅπως θα τὸ προσδιώριζαν οἱ νόμοι, χωρίς νὰ ἐλέγχωμαι, νὰ ἀπολογοῦμαι, χωρίς νὰ δίνω λογαριασμό σὲ κανένα... Θα ἀπέδίδα Δίκαιον εἰς ἀλληλοσπαρασσομένους συμπατριώτας μου ἀπερίσπαστος. [...] Θα κρατοῦσα ὑὴν ζυγαριὰ τῆς Δικαιοσύνης μὲ χέρια στιβαρά. Καὶ θα φοροῦσα διαρκῶς τὸ μαντῆλι τῆς εἰς τὰ μάτια μου, γιὰ νὰ μὴ βλέπω τὰ κομματικὰ ἢ ἄλλα φρονήματα τῶν δικαζομένων, ἀλλὰ μόνον τὶς ἀδικες πράξεις ἢ παραλείψεις των. Γιὰ νὰ δικάζω σωστὰ “κατὰ νόμον, χωρίς φόβον καὶ πάθος”.

Καὶ πράγματι ἔτσι ξεκίνησε ὁ Χρήστος Σαρτζετάκης τὴν δικαστικὴν του καριέρα ἀπὸ τὸ Ἀργίριο, ὅπου ὑπηρέτησε γιὰ τρία χρόνια, ἀφήνοντας τὶς καλύτερες ἐντυπώσεις στὴν τοπικὴ κοινωνία γιὰ τὸ ἦθος καὶ τὸ σθένος του. Ζήτησε μετάθεση στὴν γενέθλια πόλη, τὴν Θεσσα-λονίκη, κί ἔφτασε ἐκεῖ ὡς Πρωτοδίκης στὴν 11 Ἀπριλίου τοῦ 1963. Τὸν Μάιο τῆς ἴδιας χρονιάς (22 τοῦ μηνός) δολοφονεῖται ὁ Γρηγόρης Λαμπράκης. Αναζητώντας Ἀνακριτὴ γιὰ νὰ χειριστῆ τὴ γεμάτη ἀγκάθια αὐτὴ “ὑπόθεση”, ὁ τότε Πρόεδρος (ὄχι ! Εἰσαγγελεὺς) τοῦ Ἀρείου Πάγου Κωνσταντῖνος Κόλλιας ἐπρότεινε τὸν ἀριστεύσαντα εἰς ὅλους τοὺς διαγωνισμοὺς τοῦ Δικαστικοῦ Σώματος Εἰρηνοδίκη καὶ νῦν Πρωτοδίκη, τοῦ ὁποῖου τὴν εὐφυΐα καὶ τὴν ἀκεραιότητα ἐθαύμαζε, τὸν **Χρήστο Σαρτζετάκη**.

Καὶ τότε σὲ λίγο ἀρχίζουν τὰ ζόρικα. Ὁ Κόλλιας ἀνησυχεῖ γιὰ τὴν τροπὴ πού παίρνουν οἱ ἀνακρίσεις. Πιέζει, κατ' ἀρχὴν ἤπια, ἀλλὰ ὅσο ἡ ἀνάκριση προχωρᾷ ἀρχίζει νὰ γίνεται ἀφόρητα πιεστικός. Ὅμως ὁ ἰδιοφυὴς νεαρὸς Ἀνακριτὴς δὲν καταλαβαίνει τίποτα. Δὲν παίρνει οὔτε ἀπὸ λόγια, οὔτε ἀπὸ ἔμμεσες ἀπειλές. Καὶ συνεχίζει, μὲ τὸ μαντῆλι στὰ μάτια του, τυφλά, νὰ ξετυλίγει τὸν μῖτο τῆς Ἀριάδνης στὸ σκοτεινὸ λαβύρινθο τοῦ παρακράτους, πού ἐποπτεύεται ἀπὸ τὴν Χωροφυλακὴ καὶ τὴν Ἀσφάλεια τῆς πόλης.

Εἶναι θαυμαστὴ ἡ περιγραφὴ τῶν πιέσεων αὐτῶν καὶ πῶς ἀντιδρᾷ ὁ ἴδιος ὡς Ἀνακριτὴς. Τὸν στηρίζουν βέβαια καὶ δύο ἀνώτεροι δικαστικοί, ὁ Μπούτης κί ὁ Παπαντωνίου, (ἀργότερα θα προστεθεῖ σ' αὐτοὺς κί ὁ Δελαπόρτας), ἐνῶ τὸν ὑπονομεύουν ὅλοι οἱ ἄλλοι. Ὁ **Σαρτζετάκης** ἀμύνεται πάντα μέσα ἀπὸ τὰ ὑπάρχοντα πλαίσια τοῦ Νόμου. Ποτὲ ἐκτὸς ἀπὸ αὐτά. Κι' ἐκεῖ πού ἄλλος στὴ θέση του θα τὰ παρατοῦσε, (μὲ ἓνα ἴσως “ἀι-σιχτίρ”),

αὐτὸς μουλαρώνει καὶ βάζει ὅλη τὴν τέχνη τοῦ ὑφαντῆ στοὺ νὰ συνδέσει τὶς κλωστὲς ποὺ μοιάζουν σκόρπιες στοὺ πάτωμα τοῦ ἀνακριτικοῦ τοῦ γραφείου, γιὰ νὰ ὑφάνει, ἀπὸ τὴν κουρελοῦ τῆς διαπλοκῆς, τὸ χαλὶ μὲ τὸν “νοητὸ ἥλιο τῆς Δικαιοσύνης”. Ἀνακαλύπτει μέσα ἀπὸ μιὰ τυχαία λέξη, φράση, μιὰ ἀσημαντὴ κατὰ τὰ ἄλλα λεπτομέρεια τὴν σχέση τους μὲ τὸ ἔγκλημα. Σὰν τὴν Ἀγκάθα Κρίστι. Δὲν τὸν ἀπασχολοῦσαν τὰ φτωχαδάκια ποὺ γίναν τραμποῦκοι γιὰ μιὰ ἄδεια πάγκου ἀπὸ τὴν Χωροφυλακὴ. Μέσω αὐτῶν θέλει νὰ ἀποκαλύψῃ τοὺς ἠθικοὺς αὐτουργοὺς τῆς ὑπόθεσης, τὰ ψηλὰ καπέλα. Καὶ τὸ πετυχαίνει.

Αὐτὸ δὲν τοῦ συγχωρεῖ ἡ Χούντα ὅταν πραξικοπηματικά, λίγους μῆνες μετὰ, “ἀρπάζει” τὴν ἐξουσία : τὸ ὅτι ἔκλεισε στὴ “μπουρῶ” ἀξιωματικούς. Ἦσαν τῆς Χωροφυλακῆς. Ἀξιωματικοὶ ἀνώτατοι ἦταν πάντως. Γαλονάδες. Κι’ ἐκεῖνος ποὺ τὸν πρότεινε γιὰ Ἀνακριτῆ, (ὁ Κόλλιας) τώρα ὡς πρωθυπουργὸς τῆς χώρας παίρνει τὴν ἐκδίκησή του γιὰ τὸ φίδι ποὺ ἔτρεφε στὸν κόρφο του : τὸν ἀπολύουν, τοῦ στεροῦν τὴν δυνατότητα νὰ ἐργαστεῖ στοὺ ἐξωτερικό, τοῦ ἀρνοῦνται, μόνο σὲ αὐτόν, τοὺς μισθοὺς τῶν 12 μηνῶν ποὺ δικαιοῦνται βάσει τοῦ νόμου. Ἀκολουθεῖ μιὰ τριήμερη προειδοποιητικὴ σύλληψη, ποὺ θὰ ὀλοκληρωθεῖ σὲ λίγο σὲ ἐνδεκάμηνο ἀπόλυτο ἐγκλεισμὸ στὰ κάτεργα τῆς Ε.Σ.Α. μὲ μόνη κατηγορία τὴν φιλία του μὲ τὴν Ἀμαλία Φλέμινγκ, (ποὺ σὲ αὐθαίρετη προέκταση τὴ συνδέουν μὲ τὸ Π.Α.Κ. ἐξωτερικοῦ τοῦ Ἀνδρέα [Παπανδρέου]). Δὲν βγάζει ἄχνα στὰ ἀπάνθρωπα βασανιστήρια ποὺ τοῦ κληροδοτοῦν μιὰ μόνιμη ἀναπηρία στοὺ πόδι. Δὲν “ὁμολογεῖ” τίποτα ἀπὸ ὅσα τοῦ ζητοῦν νὰ “ὁμολογήσει”. Δὲν δίνει κανένα ὄνομα. “Τυφλὸς” ὅπως ἦταν σὰν δικαστικός, μεταμορφώνεται σὲ “μουγγὸ” κρατούμενο. Ὡσπου ἡ ἐπέμβαση τοῦ Σώματος τῶν Γάλλων Δικαστικῶν, ἀναγνωρίζοντας στὴν ταινία “Ζ” τοῦ Γαβρᾶ τὸν “ἡρωϊκὸ ἀνακριτῆ” τῆς ὑπόθεσης *Λαμπράκη*, κατορθώνει νὰ τὸν ἀποφυλακίσῃ το 1971.

Τὸ δίτομο αὐτὸ βιβλίον τῶν 1742 σελίδων μὲ τίτλο “*Ἐπιτελῶν τὸ καθῆκον μου*” ἀπὸ τὶς ἐκδόσεις “*Κέρκυρα*”, σὲ καλαίσθητη κι εὐανάγνωστη ἔκδοση, ἀξίζει νὰ ὑπάρχει σὲ κάθε βιβλιοθήκη. Γιατὶ εἶναι τὸ μόνο ἀ π ο - λ ὺ τ ω ς αὐθεντικὸ γιὰ τὴν δολοφονία ποὺ ἄλλαξε τὸν ροῦ τῆς Ἱστορίας. Ὁ **Σαρτζετάκης** ἐκτὸς ἀπὸ Δικαστῆς ἀποδεικνύεται καὶ ἰκανὸς ἀφηγητῆς μὲ τὴν τέχνη τοῦ “μοντάζ”, ποὺ ἄριστα κατέχει. Γιὰ τὰ παιδιὰ τῶν παιδιῶν μας καὶ γιὰ τὰ τρισεγγόνα θὰ ἀποτελεῖ ἕνα ἀνάγνωσμα ἐποικοδομητικὸ τῆς ἀνθρώπινης ἀξιοπρέπειας σὲ καιροὺς ζόφου. Ἀκόμα καὶ ἡ παρουσιάσή του στὶς 18 τοῦ Ὀκτώβρη ποὺ μᾶς πέρασε, ἡμέρα ἐγκαινίων τῆς πόλεως τῶν Ἀθηνῶν ὡς “Πρωτεύουσα τοῦ βιβλίου” τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνωσης συνηγορεῖ, συμπτωματικά, γιὰ τὴν ἀπόκτησή του.

Δ'

{ Η όμιλία μου }

Ἐν συνεχείᾳ τῶν ἀνωτέρω ὠμίλησα καὶ ἐγώ, εἰπὼν ἀπὸ στήθους τὰ ἀκόλουθα :

*Μακαριώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος,
Ἀξιότιμη Κυρία Προέδρου τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας,
Ἀξιότιμοι Ὑπουργοὶ καὶ λοιπὰ στελέχη τῆς πολιτικῆς,
Ἀξιότιμοι Δικαστικοὶ καὶ Εἰσαγγελικοὶ λειτουργοί,
Ἀξιότιμοι ἄλλοι ἀξιωματοῦχοι καὶ λοιποὶ παριστάμενοι,*

Εὐχαριστῶ θερμῶς τοὺς προλαλήσαντες γιὰ τὶς εὐμενεῖς κρίσεις καὶ τὰ καλὰ τους λόγια γιὰ μένα καὶ τὸ παρουσιαζόμενον βιβλίό μου. Θὰ συγχωρηθοῦν τώρα καὶ σὲ μένα οἱ ἀκόλουθες σύντομες ἐπισημάνσεις.

Ἡ ἐνατένισις, ἐπισκόπισις τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων καταδεικνύει, ὅτι αὐτὰ ἐκπορεύονται ἀπὸ ἀνθρωπίνην δραστηριότητα, πρᾶξιν ἢ παράλειψιν, ἀναφαινομένην καὶ ἐκτυλισσομένην κατὰ δύο σταθερὰς κατευθύνσεις, εἴτε κατὰ καθῆκον εἴτε κατὰ συμφέρον.

Ἡ **κατὰ καθῆκον** ἐνεργεῖα ἔχει δύο χαρακτηριστικά, ἀτομικότητα καὶ αὐτάρκειαν. Ἄς πάρουμε ὡς παράδειγμα τὸν *Πρωτοδίκην Ἀνακριτὴν*, εἰς τὸν ὁποῖον ἔχει ἀνατεθῆ νομοτύπως, δηλαδὴ δι' ἐγγράφου παραγγελίας τοῦ οἰκείου *Εἰσαγγελέως*, ἡ ἀνάκρισις ἐνὸς ἐγκλήματος, μιᾶς δολοφονίας ἀνθρώπου. Ἡ **ἀτομικότης** τῆς κατὰ καθῆκον ἐνεργείας του καταδηλοῦται ἐκ τοῦ ὅτι μόνον ὁ συγκεκριμένος Ἀνακριτὴς ὑποχρεοῦται καὶ δικαιοῦται νὰ προέλθῃ εἰς τὴν ἐν λόγῳ ἀνάκρισιν καὶ κανεὶς ἄλλος, ἔστω καὶ Ἀνακριτὴς. Ἡ δὲ **αὐτάρκεια** τῆς κατὰ καθῆκον ἐνεργείας του ἀναφαίνεται ἐκ τοῦ ὅτι αὐτὴ οὔτε προϋποθέτει, οὔτε ἐπηρεάζεται καθ' οἷονδῆποτε τρόπον ἐκ τοῦ ἐὰν καὶ οἱ ἄλλοι κοινωνοὶ τοῦ ἐννόμου βίου, οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι, ἐπιτελοῦν ἢ ὄχι, ἢ πῶς ἐπιτελοῦν τὸ ἰδικόν των καθῆκον.

Ἐξ ἄλλου, ἢ **κατὰ τὸ συμφέρον** θεώρησις τῆς ἀνθρωπίνης ἐνεργείας εἶναι πολυεπίπεδος. Σταθμίζει τὴν ὠφελιμότητά της, ἄλλους εὐεργετῆ καὶ συγχρόνως ἄλλους βλάπτει. Εἰς τὸ παρά-δειγμά μας, ὁ Ἀνακριτής, προερχόμενος κατὰ νόμον π.χ. εἰς προφυλάκισιν ὑπόπτου τῆς δολοφονίας, ὠφελεῖ καὶ τὴν κοινωνίαν, ἢ ὅποια ἔχει συμφέρον καὶ ἀπαιτεῖ, νὰ πατάσσωνται τὰ διαπραττόμενα ἐγκλήματα. Ἀλλὰ καὶ βλάπτει ἀμέσως μὲν τὸν προφυλακιζόμενον, διότι τοῦ στερεῖ τὴν ἐλευθερίαν του, ἐμμέσως δὲ καὶ τὴν οἰκογένειάν του, ἐὰν αὐτὸς ἦτο ὁ μόνος ἐργαζόμενος μεταξὺ τῶν μελῶν της, ἢ ὅποια καὶ στερεῖται μὲ τὴν προφυλάκισιν τῶν πόρων ζωῆς της.

Ἡ δολοφονία εἰς Θεσσαλονίκη τὴν 22αν Μαΐου 1963, - σὲ χρόνους ὄχι χαρωπούς, ἐλάχιστα χρόνια ἀπὸ τὴν λήξι πολυχρονίου ἐμφυλίου σπαραγμοῦ, - τοῦ βουλευτοῦ τῆς ἀριστερᾶς *Γρηγορίου Λαμπράκη*, ὡς καὶ ὁ βαρύτετος τραυματισμὸς τοῦ ἐπίσης βουλευτοῦ τῆς ἀριστερᾶς *Γεωργίου Τσαρουχᾶ* καὶ τὰ λοιπὰ ἔκτροπα τῆς ἡμέρας αὐτῆς συνεκλόνησαν τὸ πανελλήνιον, ἀλλὰ καὶ διέσυραν διεθνῶς τὴν Ἑλλάδα. Ἔτσι πρόσθετος λόγος ἀνέκυπτε, ἢ ἀνάγκη ἀπαλείψεως τοῦ ἐντεῦθεν διεθνοῦς στίγματος εἰς βᾶρος τῆς Πατρίδος μας διὰ τῆς δικαστικῆς καθάρσεως τῆς ὑποθέσεως. Πρῶτον στάδιον αὐτῆς ἢ δικαστικὴ ἀνάκρισις, ἢ ὅποια καὶ ἀνετέθη εἰς ἐμέ, ἓνα τῶν τεσσάρων Ἀνακριτῶν, πὺ ὑπηρετούσαμε τότε εἰς τὸ Πρωτοδικεῖον Θεσσαλονίκης. Καὶ τὴν ἀνάκρισιν αὐτὴν, λεπτομερεστέραν καὶ ἐντελεστέραν, **μόνον κατὰ καθῆκον κατὰ πάντα ἐνήρησα**. Ὅποτε καὶ προέκυψε, ὅτι ἡ δολοφονία *Λαμπράκη* καὶ τὰ λοιπὰ ἐγκλήματα κατ' ἀλήθειαν ὠφείλοντο εἰς δραστηριότητα τοῦ ἐπισήμου Κράτους, εἰς κύκλους κρατικῶν ἐν ἐνεργείᾳ ὀργάνων, καὶ συγκεκριμένως τῆς ἡγεσίας τῶν Αστυνομικῶν Ἀρχῶν Θεσσαλονίκης· ἢ ὅποια ἐκνόμως, ἐνεργήσασα εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν παρακρατικῶς, ἀπλῶς πρὸς διάπραξιν τῶν ἐγκλημάτων ἐποδηγέτησε τὰς ἐγκληματικὰς ὑπηρεσίας ἀνθρώπων τῆς κοινωνικῆς ὑποστάθμης.

Τὸν ἴδιον χαρακτῆρα τῆς κατὰ καθῆκον καὶ μόνον ἐνεργείας, διὰ τὴν γνῶσιν ὅ ἑλληνικὸς λαὸς τὴν ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως ἀλήθειαν, ἀφοῦ ἀποτελεῖ τμῆμα προσφάτου παρελθόντος του, ἔχει καὶ ἡ καταγραφή ὄχι ἀπὸ τρίτου, ἀλλὰ ἀπὸ ἐμὲ τὸν ἐνεργήσαντα, τῆς ἀνακριτικῆς ἐκείνης δραστηριότητος καὶ τῶν ὅσων ἐπηκολούθησαν μὲ τὸ δημοσιευθὲν καὶ παρουσιαζόμενον βιβλίον μου. Καθὼς ἐπίσης καὶ ἡ σημερινὴ παρουσίασις αὐτοῦ.

Ἀπευθύνω πρὸς ὅλους τοὺς παρισταμένους ἓνα ἐγκάρδιο “εὐχαριστῶ”.-